

Obsah

Úvod	9
1 Věda, výzkum, vědecký přístup	11
1.1 Věda	11
1.2 Metodologie vědy	12
1.3 Výzkum	12
1.3.1 Druhy výzkumu	13
1.4 Vědecký přístup	15
1.4.1 Zdroje lidského poznání	16
1.4.2 Teorie a empirie ve vědeckém poznání	17
2 Metody vědecké práce	19
2.1 Klasifikace metod vědecké práce	19
2.1.1 Kvantitativní vědecká metoda	21
2.1.2 Kvalitativní vědecká metoda	22
3 Postupy, procedury, techniky	29
3.1 Základní logické postupy	29
3.1.1 Analýza	29
3.1.2 Syntéza	30
3.1.3 Indukce	30
3.1.4 Dedukce	30
3.1.5 Analogie	31
3.1.6 Abdukce	31
3.2 Procedury	31
3.2.1 Statistická procedura	31
3.2.2 Monografická procedura	33
3.2.3 Experimentální procedura	34
3.2.4 Typologická procedura	34
3.2.5 Historická procedura	34
3.3 Techniky výzkumu	35
3.3.1 Pozorování	35
3.3.2 Popis	38
3.3.3 Srovnání	38
3.3.4 Rozhovor – interview	38
3.3.5 Dotazník	41

3.3.6	Anketa	42
3.3.7	Analýza dokumentů	42
3.3.8	Panelové šetření	44
3.3.9	Experiment	44
3.4	Techniky kladení otázek	45
4	Výzkumný proces a jeho fáze	49
4.1	Příprava výzkumu	49
4.2	Hypotézy	50
4.3	Zmapování terénu před zahájením výzkumu	52
4.3.1	Předvýzkum a orientační výzkum	53
4.3.2	Průzkum	53
4.3.3	Pilotní studie a pretest	54
4.4	Etapy výzkumné práce	54
4.4.1	Námět, výzkumný problém, výzkumná otázka	55
4.4.2	Dosavadní stav poznání – informace o problému ...	56
4.4.3	Předmět výzkumu	56
4.4.4	Zkoumaný soubor	56
4.4.5	Metody a techniky	57
4.4.6	Organizace výzkumu	57
4.4.7	Shromažďování a vyhodnocování získaných dat	57
4.4.8	Interpretace a prezentace výsledků	58
4.4.9	Výzkumná zpráva a využití výsledků výzkumu	59
5	Zakotvená teorie	61
5.1	Požadavky	61
5.2	Teoretická citlivost	62
5.2.1	Zdroje teoretické citlivosti	62
5.3	Vědecká důslednost	65
5.4	Kódování dat	66
5.4.1	Otevřené kódování	66
5.4.2	Axiální kódování	67
5.4.3	Selektivní kódování	68
5.5	Analýza a interpretace dat	68
5.6	Paradigmatický model	69
5.6.1	Definice termínů	70
5.7	Prezentace a diskuse dat	71
5.8	Závěr výzkumu	72

6 Využití verbálních dat	75
6.1 Metoda životního příběhu	75
6.2 Případová studie	76
6.2.1 Varianty případové studie	77
6.2.2 Charakteristika případové studie	77
6.3 Vědecký článek	80
7 Teoretická východiska výzkumu v ošetrovatelství	85
7.1 Struktura a obsah metaparadigmatu ošetrovatelství	85
7.1.1 Konceptuální modely v ošetrovatelství	87
7.1.2 Výzkumné myšlení v ošetrovatelství	88
7.2 Filozofické zdroje výzkumu v ošetrovatelství	89
7.2.1 Existencialismus	89
7.2.2 Hermeneutika	90
7.2.3 Fenomenologie	91
7.3 Holistické pojetí člověka	94
8 Etika výzkumu v ošetrovatelství	97
8.1 Etické principy výzkumu	98
8.2 Etické normy výzkumu v ošetrovatelství	101
8.3 Etické kodexy	102
8.4 Právní rámec výzkumu v ošetrovatelství	104
8.5 Zdravotní dokumentace a zákonná opatření	107
9 Specifika výzkumu v ošetrovatelství	109
9.1 Význam výzkumu v ošetrovatelství	109
9.2 Strategie výzkumu v ošetrovatelství	110
9.2.1 Priority výzkumu v ošetrovatelství pro 21. století	111
9.2.2 Dimenze výzkumu v ošetrovatelství	112
Přílohy	115
I. Schémata	117
Příloha 1: Schéma A – struktura pozorování	117
Příloha 2: Schéma B – závislosti mezi různými druhy pozorování	118
Příloha 3: Schéma C – kvalitativní analýza dat	119
II. Příklady	120
Příloha 4: Příklad otázek k polostandardizovanému rozhovoru	120

Příloha 5: Příklad dotazníku	122
Příloha 6: Příklad složitějšího dotazníku	124
Příloha 7: Příklad žádosti o provedení výzkumného šetření	130
Příloha 8: Příklad situační kazuistiky – přepis polostandardizovaného rozhovoru	131
III. Etické kodexy, doporučení a zákonná opatření	134
Příloha 9: Norimberský kodex (1947)	134
Příloha 10: Etické normy v ošetrovatelském povolání ...	135
Příloha 11: Úmluva o lidských právech a biomedicině Rady Evropy	139
Příloha 12: Doporučení Rady Evropy ke Strategii rozvoje výzkumu v ošetrovatelství	147
Příloha 13: Seznam českých norem k formální úpravě vědeckých prací (výběr)	149
Slovníček pojmů	151
Literatura	155
Odborné časopisy – výběr	161
Rejstřík	169